

Набуває чинності з 26.02.2018 р.
Наказ № 62 від 26.02.2018 р.
Зміни згідно з:
накази №№ 377 від 04.12.2018 р.
278 від 23.10.2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої Ради ОДЕКУ
« 23 » лютого 2018 року

Ректор ОДЕКУ

Степаненко С.М.

ПОЛОЖЕННЯ

про електронний навчальний курс в ОДЕКУ

1. Загальні положення

1.1. Положення про електронний навчальний курс в ОДЕКУ укладено з метою:

- організаційно-методичного забезпечення процесу розроблення електронних навчально-методичних матеріалів для дистанційної форми навчання;
- нормативного визначення процесу розробки курсу, визначення функціональних обов'язків учасників цього процесу, рівнів їх відповідальності й повноважень;
- оцінювання процесу створення та повноти навчально-методичних матеріалів для дистанційної форми навчання.

1.2. Нормативною базою для організації дистанційного навчання є Закон України «Про вищу освіту» та Тимчасове положення про дистанційне навчання в ОДЕКУ.

1.3. У цьому Положенні, окрім визначених у Тимчасовому положенні про дистанційне навчання в ОДЕКУ, використовуються такі терміни:

Автор(и) Проекту – викладач або група викладачів, відповідальних за розроблення ЕНК, які затверджуються на засіданні відповідної кафедри.

Електронний навчальний курс (ЕНК) – це сукупність навчальних об'єктів, створених для організації індивідуального та/або групового навчання, що забезпечує досягнення результатів навчання. Електронний навчальний курс розробляється згідно з Методичними вимогами і відповідно до силлабусу навчальної дисципліни.

Е-навчання (ЕН) – індивідуалізований процес набуття компетентностей, який відбувається частково або здебільшого за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Модератор – співробітник сектору дистанційного навчання відділу міжнародних зв'язків університету, який виконує комплексну перевірку навчальних матеріалів ЕНК.

Навчальний об'єкт в ЕНК – це програмний продукт або ресурс, який передбачає взаємодію з ним студента і реалізує чітко визначену навчальну мету, має певну форму представлення (текстові, графічні, відео- та аудіо- навчальні

об'єкти тощо) та критерії оцінювання. Навчальні об'єкти, в залежності від типу (теоретичні матеріали, тести, інтерактивні практичні завдання, практичні завдання тощо), призначені для опрацювання структурованого навчального матеріалу дисципліни, формування відповідних компетенцій та набуття практичних навичок і вмінь, а також контролю знань.

Програміст Проекту – фахівець, який забезпечує програмну реалізацію інтерактивних навчальних об'єктів.

Проект ЕНК (Проект) – сукупність всіх завдань з розроблення навчальних об'єктів ЕНК, що передбачають послідовність та графік виконання етапів робіт та відповідних виконавців.

Середовище ЕНК (далі – Середовище) – модуль системи е-навчання, який реалізує проектний підхід до організації процесу розроблення ЕНК. Середовище об'єднує редактор навчальних об'єктів та модуль управління проектами з розроблення ЕНК.

Система е-навчання (СЕН) – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії учасників дистанційного навчання та управління навчанням з використанням форм дистанційного навчання.

2. Характеристика та структура електронного навчального курсу

2.1. Електронні навчальні курси складаються з електронних ресурсів двох типів:

– ресурси, призначені для подання студентам змісту навчального матеріалу, наприклад, структуровані електронні конспекти лекцій, мультимедійні презентації лекцій, аудіо та відео матеріали (подкасти, відеокасти, вебкасти і та ін.), методичні рекомендації тощо;

– ресурси, що забезпечують закріплення вивченого матеріалу, формування вмінь та навичок, набуття професійних та загальнонаукових компетенцій, самооцінювання та оцінювання навчальних досягнень студентів, наприклад, завдання, тестування, анкетування, форуми тощо.

2.2. Обов'язковими складовими ЕНК є:

– опис ЕНК, в якому визначаються спеціальність, рік навчання і, якщо є, відомості про сертифікацію цього курсу;

– загальна інформація про навчальну дисципліну (відомості про автора, програма, друковані та Інтернет-джерела);

– навчально-методичні матеріали з кожного модулю, визначеного у програмі, у вигляді:

а) теоретичного матеріалу (структуровані електронні навчальні матеріали, посібник у вигляді ресурсів Лекція або Підручник, мультимедійні презентації лекцій, аудіо-, відео-, анімаційні навчальні ресурси, список друкованих та Інтернет-джерел);

б) практичних/семінарських/лабораторних робіт (зміст, методичні вказівки щодо їх виконання, список індивідуальних завдань, форма подання результатів виконання, терміни виконання, критерії оціню-

вання);

в) завдань для самостійної роботи студентів (завдання, методичні вказівки щодо їх виконання, список індивідуальних завдань, форма подання результатів виконання, критерії оцінювання);

г) модульного контролю (контрольні запитання, завдання з критеріями оцінювання та формою подання результатів виконання, тести для самоконтролю та контролю);

д) матеріалів для проведення підсумкового оцінювання (підсумковий тест для оцінювання студента з дисципліни з прикладом екзаменаційного білету).

2.3. Створення ЕНК передбачає виконання таких етапів:

- розроблення навчально-методичних матеріалів;
- атестація навчально-методичних матеріалів;
- апробація ЕНК;
- сертифікація ЕНК як дистанційного курсу.

2.4. Етапи апробації та сертифікації є обов'язковими.

3. Розроблення навчально-методичних матеріалів

3.1. Створення ЕНК починається з розроблення навчальних матеріалів, який передбачає планування структури курсу та її змістовне наповнення навчальними матеріалами. На цьому етапі передбачається виконання таких завдань:

- організація розроблення курсу;
- планування курсу;
- наповнення курсу навчально-методичними матеріалами.

3.2. Для створення проекту ЕНК його автор(и) мають ознайомитися з нормативними документами стосовно дистанційного навчання, визначити очікувані результати навчання на основі програми навчальної дисципліни, або створити окремий силлабус навчальної дисципліни безпосередньо для дистанційної форми навчання, та здійснити змістовний аналіз раніше напрацьованих або відшукати нові навчально-методичні матеріали.

3.3. На початку етапу на засіданні кафедри призначаються автор(и) та затверджується Проект ЕНК (згідно з регламентом роботи системи е-навчання Одеського державного екологічного університету), який роздруковується у двох примірниках.

Обидва примірники Проекту подаються автором(и) до навчально-методичного відділу для перевірки на відповідність ЕНК програмі навчальної дисципліни.

Після одержання позитивної оцінки навчально-методичного відділу автор(и) подають обидва примірники Проекту до сектору дистанційного навчання відділу міжнародних зв'язків для перевірки на спроможність створення ЕНК у системі навчання. Після одержання позитивної оцінки один примірник Проекту повертається на кафедру, де локальним адміністратором системи е-навчання створюється відповідний Проект у програмному середовищі.

3.4. Структура ЕНК створюється засобами середовища ЕНК на основі затвердженого Проекту і містить різні навчальні об'єкти відповідно до програми навчальної дисципліни. Одночасно зі створенням структури ЕНК в Проекті автоматично формується перелік завдань із реалізації кожного навчального об'єкта.

3.5. Виконання завдань у Проекті пов'язано зі змістовним наповненням Автором навчальних об'єктів, які можуть створюватися безпосередньо засобами СЕН, імпортуватися в СЕН чи з окремих файлів. У випадку розроблення інтерактивних завдань, крім автора, до роботи можуть залучатися у відповідності до визначених функцій Програміст та Модератор.

Послідовність виконання завдань в Проекті визначає Автор.

3.6. Кожний запланований навчальний об'єкт із певним змістовним наповненням у Проекті може бути оприлюдненим студентам лише за рішенням Автора. Сукупність таких об'єктів повинна обов'язково містити інформацію щодо алгоритму роботи з теоретичними матеріалами та об'єктами для набуття відповідних компетенцій та практичних навичок з навчальної дисципліни.

3.7. На закінчення етапу Автор подає усі заплановані і розроблені навчальні об'єкти на розгляд засідання кафедри.

4. Атестація навчально-методичних матеріалів

4.1. Комплексна атестація навчально-методичних матеріалів має на меті визначення рівня їх цілісності і наявності у системі е-навчання та відповідності програмі навчальної дисципліни.

4.2. Комплексна атестація складається з:

1) перевірки цілісності ЕНК та узгодженості усіх розроблених навчальних об'єктів, яка здійснюється сектором дистанційного навчання відділу міжнародних зв'язків до подання ЕНК на засідання кафедри;

2) змістовно-наукової перевірки навчальних об'єктів на сучасному рівню розвитку предметної галузі, яка здійснюється завідувачем відповідної кафедри.

4.3. За результатами першого кроку комплексної атестації працівником сектору дистанційного навчання відділу міжнародних зв'язків в обох примірниках Проекту ЕНК робиться відмітка про те, що у системі е-навчання наявні усі складові ЕНК відповідно до Проекту і обидва примірники Проекту передаються на кафедру.

4.4. Результати другої стадії комплексної атестації затверджуються рішенням відповідної кафедри. Виписка з засідання цієї кафедри разом з примірником Проекту ЕНК подається на розгляд методичній раді університету.

4.5. Після схвального висновку методичної ради університету ЕНК вважається рекомендованим до використання в освітньому процесі.

5. Апробація електронного навчального курсу

5.1. З метою практичної перевірки ЕНК може здійснюватися його апробація, яку, зазвичай, здійснюють автори Проекту протягом етапу розроблення навчально-методичних матеріалів. Завданнями апробації є:

- відпрацювання загальної схеми ЕНК у реальному навчальному процесі з внесенням певної корекції в схему за підсумками апробації;
- визначення способів використання ЕНК в навчальному процесі;
- практична перевірка ефективності використання ЕНК в освітньому процесі з використанням різних його організаційних форм: заняття, самостійна робота студента, факультатив, гурток, позааудиторна робота з предмету тощо.

5.2. Під час апробації здійснюється проведення занять у відповідності з Проектом та визначення позитивних і негативних особливостей використання ЕСН для студентів за допомогою, наприклад, анкетування студентів.

5.3. Після апробації можливе перепроєктування усього курсу або окремого заняття. Рішення про впровадження результатів апробація приймає автор Проекту.

6. Сертифікація електронного навчального курсу

6.1. Для підтвердження високого рівня якості ЕНК та можливості його застосування як масового відкритого онлайн-курсу за ініціативою автора здійснюється сертифікація ЕНК як дистанційного курсу. Обов'язковою умовою сертифікації є використання ЕНК студентами протягом принаймні одного року.

6.2. До початку процедури сертифікації автор має подати рапорт з резолюцією завідувача кафедри на ім'я проректора з навчально-методичної роботи. Процедура сертифікації започатковується за рішенням методичної ради, на якій визначається офіційний рецензент, що здійснює незалежний аналіз та оцінку матеріалів ЕНК.

6.3. Офіційний рецензент обов'язково здійснює анонімне опитування студентів, які навчалися за поданим для сертифікації ЕНК, і може припинити процедуру сертифікації у разі незадовільних результатів цього анкетування, про що він має повідомити проректора з навчально-методичної роботи.

Форма анкети затверджується наказом по університету.

6.4. Рішення методичної ради щодо можливості сертифікації ЕНК ґрунтується на висновках змістовно-наукової та структурно-функціональної експертизи.

6.4.1. Змістовно-наукова експертиза проводиться кафедрою та передбачає аналіз наукового рівня матеріалів курсу, відповідності змісту державним стандартам освіти, цілям і завданням курсу. Оцінюється актуальність змісту, новизна матеріалу, що подається, його завершеність і логічна узгодженість, а також змістовне наповнення та методична доцільність створених ресурсів, методичних аспектів організації курсу, педагогічно-психологічних засад організації навчальної діяльності студентів та науково-педагогічних працівників, їх взаємо-

дії, організації системи контролю. Висновок цієї експертизи затверджується на засіданні кафедри.

6.4.2. Структурно-функціональна здійснюється офіційним рецензентом та передбачає аналіз виконання загальносистемних вимог до ЕНК, наявності обов'язкових складових ЕНК та визначення відповідності кожної складової вимогам.

6.5. Рішення методичної ради університету стосовно можливої сертифікації ЕНК формується на основі висновків кафедри та офіційного рецензента та, у разі позитивного рішення, вводиться у дію наказом по університету з рекомендацією до використання ЕНК в освітньому процесі, на що видається відповідний Сертифікат, форма якого затверджується наказом по університету.

6.6. Позитивним результатом сертифікації є право на використання дистанційного курсу у відкритому доступі.